

Mødet genoptaget kl. 14.

Forhandlingen genoptoges.

Rosing (Grønl.):

I statsministerens skriftlige redegørelse i folketinget i tirsdags berøres Grønlands aktuelle problemer klarere end i andre tidligere åbningstaler.

Således er det nævnt, at det grønlandske fiskeri vil blive søgt tilpasset de nye forhold, der er en følge af et ændret klima, at beskæftigelsesproblemerne, som delvis hænger sammen med fiskeriets problemer, nødvendigvis må have en høj prioritering i den grønlandske udviklingspolitik, herunder en forstærket indsats på det uddannelsesmæssige område, samt at grønlandsk arbejdskraft i stigende grad må overtage de funktioner, der hidtil har været varetaget af udsendte fra Danmark.

For det sidstnævntes vedkommende kan man vel sige, at en sådan udtalelse er blandt de gengangere, der har været udtrykt i tidligere åbningstaler.

Jeg vil i al korthed kommentere nogle af de nævnte problemer.

I fiskerierhvervet er klimaændringen mærket som et slag for mange småfiskere, efter at torskebestanden har forladt fjordene og skærgården i Vestgrønland visse steder. Dette betyder endvidere, at beskæftigelsen på visse landstationer enten er blevet reduceret meget eller totalt stoppet. Mange fiskerfamilier gruer for vintermånederne. Vore seneste erfaringer har vist, at sociale ydelser i mange distrikter nødvendigvis må fordobles på grund af arbejdsløshed. De små fiskeres eneste indtjeningsmulighed ligger således i disse år i skællaksefiskeriet, som de dog sidste år og i år ikke har kunnet deltage i på grund af, at kvotaen allerede er opfisket, inden laksen trænger ind i skærgården, hvilket først sker i efterårsmånederne. Netop for disse småfiskere er det helt uforståeligt,

at de ikke må fiske den mest indbringende fisk i de måneder, hvor den optræder i store mængder i fjordene.

Kort og godt, naturen byder rundhåndet, men andre mennesker, der bor langt borte, forbyder, at vi udnytter den. Det er det samme som et veldækket bord med de rareste sager, som der slet ikke må røres ved. Man slikker sig bare om munden og forstår ikke meningen.

Vel skal man overholde ICNAF-kvotaordningen, som vi alligevel ikke har nogen indflydelse på, men dette føles som en uretfærdig foreteelse. Mange fiskerfamiliers udkomme er i forvejen hårdt ramt af klimaforværringen, og så skal de rammes lige så hårdt igen af kvotaordningen, medens laksebestanden synes at være større end nogen sinde før.

Disse omhandlede familier har som andre borgere låneforpligtelser, husleje, tøj, efterhånden meget fordyrede madvarer og brændsel m. v. at betale. Nogle vil måske sige, at sådanne fiskere kan gå over til rejefiskeri, men det har de ikke råd til. Det er dyrt at anskaffe sig en rejekutter med de nødvendige grejer. Disse fiskere har i de seneste år haft misfangst og har ingen mulighed for opsparing til sådanne anskaffelser.

Selv om regeringen i år har afslået at yde nogen erstatning for sådanne småfiskere, som uforskyldt mistede den eneste indtjeningsmulighed sidste år, vil jeg dog endnu en gang bede regeringen om nøje at overveje vilkårene for de omhandlede småfiskere, som i år for anden gang er hårdt ramt af kvotaordningen.

Hvis det grønlandske fiskeri tilpasses de nye forhold under det nuværende klima, er det en nødvendighed også af hensyn til stigende ledighed på landjorden, at regeringen allerede nu indstiller sig på bygning af mere bevægelige, mindre skibe til rejefiskeri samt indretning af rejepillerier i de eksisterende fiskerianlæg i visse hårdt ramte fiskeristationer. Dette må efter vor bedømmelse være den mest virkningsfulde foranstaltning til imødegåelse af den stigende arbejdsløshed,